

регенерації була майже однаковою і тривала 8–9 днів у дослідній та 7–8 – у контрольній групах.

За лікування пододерматитів у дослідній групі фаза очищення завершувалася через 5–6 днів після дворазового застосування лініменту, у контрольній вона тривала 7–9 днів і також потребувала двох перев'язок. У той же час фаза регенерації була коротшою у дослідній групі – 9–11 днів проти 11–13 у контрольній.

Отже, місцеве застосування АСД-йод-димексидного лініменту, порівняно із Чемі спреєм, під час лікування гнійно-некротичних процесів виявилось ефективнішим, оскільки дозволило істотно скоротити період очищення ушкодженої ділянки, зменшити термін видужання корів та кількість перев'язок.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Братюха С.Н. Особенности патологии конечностей крупного рогатого скота в хозяйствах промышленного типа. Болезни конечностей сельскохозяйственных животных: сб. науч. тр. МВА. М., 1988. С. 30–34.

2. Власенко С.А. Ефективність різних методів лікування гнійно-некротичних процесів в ділянці пальців у неплідних корів. Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту: зб. наук. праць. Біла Церква, 2003. Вип. 25, ч.1. С. 51–58.

3. Козій В.І., Даниленко В.П., Осмола В.В. Вплив хвороб у ділянці пальців на молочну продуктивність корів. Наук. вісник вет. медицини: зб. наук. праць. Біла Церква, 2011. Вип. 8 (87). С. 60–62.

УДК 636.7.09:616-006.4

МАЙСТРУК М.М., магістрантка

Науковий керівник – **ЧОРНОЗУБ М.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

chornozub72@btsau.edu.ua

ПОШИРЕННЯ ТА ЛІКУВАННЯ ПУХЛИН МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ У СУК

Встановлено, що серед пацієнтів клініки з хірургічною патологією новоутворення виявляли у 8,4 % собак. З-поміж виявлених новоутворень неоплазій молочної залози були у 61,9 % онкохворих собак. Серед цих новоутворень частіше реєстрували злоякісні (57,6 %), рідше доброякісні (42,3 %). Новоутворення виявляли у собак, старших 4-річного віку, пік захворюваності у цілому припадав на тварин 7–11 років, у той час як за доброякісних пухлин – на пацієнтів 8-річного віку, а злоякісних – 10-річного. Застосування комплексного лікування пухлин молочних залоз у собак (мастектомія та комбінована хіміотерапія – Циклофосфамід, Вінкристин і преднізолон) попередило випадки метастазування та рецидивування у них упродовж року.

Ключові слова: собаки, пухлини молочних залоз, мастектомія, Циклофосфамід, Вінкристин, преднізолон.

У сук за відсутності лактації або вагітності самою розповсюдженою патологією є неоплазії молочних залоз. На долю неоплазій молочної залози приходить більше, ніж 50 % усіх новоутворень, які в них зустрічають. Майже половина неоплазій молочних залоз – це злоякісні новоутворення, більшість із яких на момент виявлення вже дають метастази [1].

Рак молочних залоз – це одна з головних причин смертності собак, старших 5 років. Достовірно причини утворення неоплазій молочних залоз у дрібних тварин не встановлені, проте відомо, що на цей процес здійснюють серйозний вплив статеві гормони. Відомо, що кішки і собаки, які стерилізовані до першої тічки, практично не страждають даною патологією. Якщо ж стерилізацію провести між 1 та 2-ю тічками, то ймовірність розвитку раку молочних залоз складатиме вже 25 %, порівняно із нестерилізованими тваринами [2, 3].

Метою досліджень було визначення поширення новоутворень та ефективності різних методів лікування за пухлин молочних залоз у собак в умовах однієї із ветеринарних клінік м. Києва.

Нами було встановлено, що упродовж року серед собак-пацієнтів клініки, що мали хірургічну патологію, 8,4 % мали новоутворення різної локалізації і характеру. Серед онкохворих собак левову частку складали пацієнти із новоутвореннями молочних залоз – 61,9 %.

За даними анамнезу, клінічного, ультразвукового та рентгенологічного дослідження проводили визначення співвідношення між пухлинами залежно від їх характеру. Виявили, що серед онкохворих з ураженням молочних залоз у 57,6 % пацієнтів були злоякісні новоутворення, а в 42,4 % – доброякісні. Аналіз співвідношення віку хворих тварин і характеру пухлин молочних залоз показав, що пік захворюваності в цілому припадає на тварин 7–11 років, у той час як за доброякісних пухлин – на пацієнтів 8-річного віку, а злоякісних – 10-річного.

Упродовж дослідного періоду проводили лікування собак із злоякісними новоутвореннями молочних залоз. Тваринам контрольної групи за погодженням із власниками проводили лише радикальну мастектомію, оскільки вони відмовлялися від запропонованої хіміотерапії. Тваринам дослідної групи за погодженням із власниками проводили радикальну мастектомію у комплексі із післяопераційною комбінованою хіміотерапією, курс якої розпочинали після загоєння операційних ран. Схема хіміотерапії включала Циклофосфамід, Вінкрестин та преднізолон, перед застосуванням яких тварині завжди виконували премедикацію. Вона включала у себе гіпергідратацію 0,9 % розчином натрію хлориду, внутрішньом'язову ін'єкцію антиеметика та внутрішньовенну антигістамінного засобу. Упродовж оперативного лікування та хіміотерапії спостерігали за пацієнтами і враховували їх загальний стан, перебіг загоювання рани, реакцію на хіміотерапію. За спостережень у віддалений термін враховували відсоток загиблих та одужалих тварин, час загибелі, термін появи рецидивів.

Встановлено, що упродовж року після лікування собак дослідної групи не загинула жодна тварина, не було виявлено випадків рецидиву новоутворення на місці видаленої залози чи в інших залозах, які лишилися.

Ситуація із тваринами контрольної групи істотно відрізнялася. Із 9 прооперованих пацієнтів упродовж раннього післяопераційного періоду у 2 собак (22,2 %) виявили погіршення загального стану. За результатами, клінічного, рентгенологічного та ультразвукового досліджень у них виявили множинні метастази у внутрішні органи (легені). Невдовзі собаки загинули.

Більш віддалені спостереження показали, що із 7 виживших собак у 5 (55,6 %) у період з 5 до 7-го місяців власники виявили рецидиви, які були підтверджені лікарем за клінічного обстеження. При цьому лише в 1 тварин рецидив виник на місці видаленої залози. В інших випадках рецидив стосувався сусідніх залоз цієї ж сторони і лімфатичного русла відведення (3 тварини) чи навіть з іншого боку (1 тварина).

Отже, комплексне лікування пухлин молочних залоз у собак (мастектомія та комбінована хіміотерапія – Циклофосфамід, Вінкрестин і преднізолон) дозволило попередити випадки метастазування та рецидивування у них, порівнянно із виконанням лише оперативного лікування (мастектомія), за якого є випадки загибелі тварин через метастазування та виникають рецидиви новоутворень.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Акушерські та гінекологічні хвороби дрібних тварин / Г.Г. Харута та ін. Біла Церква, 2010. 101 с.
2. Шестяева Н., Мишуніна Т. Традиционная и перспективная тактика лечения опухолей молочных желез собак. Мир ветеринарии. 2011. № 4. С. 11.
3. Шестяева Н., Мишуніна Т. Диагностика и лечения опухолей молочных желез собак. Мир ветеринарии. 2015. № 2. С. 21.